

Aan: de volksvertegenwoordigers
van de gemeente Rotterdam,
Coolsingel 40,
3011 AD Rotterdam.

Van:

Betreft: Oranjabonnen & het onschadelijk maken van een rekenkameronderzoek

Hoek van Holland, 13 september 2021

Beste raadsleden,

Op **14 december 2011** mocht ondergetekende inspreken bij de vergadering van de commissie Fysieke Infrastructuur & Buitenruimte bij het onderwerp “Buitenstedelijke groenprojecten”¹. Er lag toen al sinds begin januari 2011 een onbeantwoord verzoek om contact c.q. een gesprek met de toenmalige wethouder Buitenruimte Alexandra van Huffelen. Er werd toen door haar naar het ambtelijke cordon geluisterd en er kwam geen reactie op dit verzoek². Zulks kwam ook niet na het inspreken bij deze raadscommissie. Op **30 november 2012** werden er door het toenmalige raadslid Judith Bokhove schriftelijke vragen gesteld over de voortgang van het door de overheid gewenste transformatieproces van de Groenzone Maasmond. De antwoorden werden door de ambtenaar [REDACTED] geformuleerd en bestuurlijk bekrachtigd door het college waarna uiteindelijk pas op **21 mei 2013** de gemeenteraad werd geïnformeerd³.

Vraag 13:
Indien u besluit tot een onafhankelijk onderzoek naar de gebiedsontwikkeling in de Bonnenpolder/Oranjabuitenpolder, wilt u de opdrachtschrijving en onderzoeksvragen dan eerst ter bespreking voorleggen aan de commissie?

Antwoord:
Zie het antwoord op vraag 5. Dit is ons inziens niet aan de orde.

	Registratienummer dienst: BS13/001397 Behandelaar: [REDACTED]	raadsvergadering van: raadstuk 0000	dd-mm-jjjj pagina 4
---	--	--	------------------------

Vraag 14:
Als het college een onafhankelijk onderzoek onwenselijk vindt, is zij dan wel bereid om in te gaan op de veelvuldige uitnodigingen van betrokkenen uit het gebied voor een werkbezoek, zodat het college niet enkel gevoed wordt door ambtelijk advies maar ook door het standpunt van bewoners/pachters? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:
Wij hebben recent een informele bijeenkomst met stakeholders in een boerderij in het projectgebied gehouden op 17 januari jl., waarbij bestuursleden van de gemeente Rotterdam (wethouder DBB), deelgemeente Hoek van Holland, Hoogheemraadschap Delfland en Zuid Hollands Landschap waren vertegenwoordigd, evenals circa 45 bewoners, grondeigenaren en pachters uit de Oranjabonnen. Dit was een open en constructieve bijeenkomst, gericht op belangenuitwisseling en intensivering van de samenwerking en toekomstige uitvoering vanaf eind 2013. Wij zien dan ook geen reden om nu een werkbezoek te brengen aan het gebied.

¹

<https://rotterdam.raadsinformatie.nl/vergadering/6036/Commissie%20Fysieke%20Infrastructuur%20en%20Buitenruimte%20282010-2014%29%2014-12-2011>

² <https://rotterdam.raadsinformatie.nl/document/4123634/3>

³ <https://rotterdam.raadsinformatie.nl/document/4131297/3>

Uiteindelijk kreeg de gemeenteraad van Rotterdam unaniem het gevoel dat men door de ambtelijk aangereikte informatie “**het bos werd ingestuurd**” en richtte men zich tot de Rekenkamer Rotterdam met het verzoek een onderzoek in te stellen (**bijlage 1**). Daarop trad voor de ambtenaren die betrokken waren bij het geknoei in de Groenzone Maasmond een nieuwe fase aan: het tegenwerken van dit rekenkameronderzoek en het frustreren van partijen die zich kritisch hadden opgesteld m.b.t. het uitblijven van maatschappelijk aanvaardbare resultaten en gestelde publieke doelen. Zo ontbreekt tot op heden een bevredigende verklaring voor het vervangen van het onderzoeksteam (**bijlage 2**) en het uitblijven van bescherming⁴ na een tamelijk intimiderende inbraak (**bijlage 3**). Met een leugenachtige verklaring (**bijlage 4**) werd ondergetekende uiteindelijk zelfs uit de polders verwijderd⁵ (**bijlage 5**). Terecht werd er vanuit de gemeenteraad gesproken over schofferend handelen (**bijlage 6**). Na het verschijnen van het rekenkamerrapport met de titel “**Gemodder in de polder**”⁶ onstond een volgende fase voor hen die betrokken waren bij dit “gemodder”: het sluw beïnvloeden van de beeld-, opinie- en besluitvorming inzake dit rekenkamerrapport. Het verzoek⁷ om een werkbezoek te brengen aan de Oranjabuitenpolder en de Bonnenpolder werd genegeerd; er kwam echter wél een promotietour voor genodigden gevolgd door een besloten bijeenkomst (**bijlage 7**).



volle bak tijdens gezamenlijk bezoek aan oranjebonnen ook mooi als het regent @HoekvHolland @gemeenteraad010



Ambtelijke spindoctors werden ingezet om een beeld te creëren dat het vanaf nu allemaal beter zou gaan; een ambtelijke mineur moest “*bommetjes onschadelijk maken*”. Met een charme-offensief moest de illusie van onfeilbaarheid en onaantastbaarheid in stand blijven. Juist andere partijen werden verantwoordelijk gesteld voor het uitblijven van resultaten.

⁴ https://rotterdam.raadsinformatie.nl/document/4135212/3/14BB1583_PDF

⁵ <https://www.rijnmond.nl/nieuws/123229/Uitzetting-dreigt-voor-oud-deelraadsvoorzitter-HvH>

⁶ <https://rekenkamer.rotterdam.nl/wp-content/uploads/2014/11/R.O.13.11-rapport-2.pdf>

⁷ <https://rotterdam.raadsinformatie.nl/document/4137412/3/77f053c4c1604ac300fdd041e4660fa1>

Bij de behandeling van het rekenkamerrapport “**Gemodder in de polder**” in de vergadering van de gemeenteraad van Rotterdam op 23 april 2015 werd er ambtelijk in wandelgangen en fractiekamers stevig ingezet op het neutraliseren de ingediende moties. Het amendement inzake de balans tussen ambities en beschikbare financiële middelen (**bijlage 8**) werd door de gemeenteraad unaniem aangenomen. Inmiddels is uw financiële blik verduisterd doordat er na een vastgestelde grondexploitatie voor de eerste fase van het project Oranjabonnen er geen ambtelijke en daarmee bestuurlijke noodzaak werd gezien ditmaal een grondexploitatie voor de tweede fase door de gemeenteraad te laten vaststellen. Motie 1 (**bijlage 9**) inzake een schone lei voor Oranjabuitenpolder en Bonnenpolder werd verworpen met steun van de coalitiepartijen; motie 2 (**bijlage 10**) inzake “*Duurzaam agrarisch in Ontwikkelgebied Oranjabonnen*” kreeg de onverwachte steun van de fracties van D’66 en ChristenUnie/SGP, kreeg derhalve een onverwachte meerderheid en werd aangenomen; motie 3 (**bijlage 11**) inzake een “*groene grex*” werd verworpen met steun van de coalitiepartijen en motie 4 (**bijlage 12**) inzake “*groen en rood wordt grijs*” werd ook verworpen met steun van de coalitiepartijen. Zoals meestal gebruikelijk was de steun voor een motie niet gebaseerd op de inhoud, maar op loyaliteit aan een verantwoordelijk wethouder. Het werd vanaf toen als een ambtelijke taak gezien om de uitvoering van motie 2 te ontmantelen hetgeen inmiddels door de ambtelijke organisatie als een succes wordt beschouwd. De factor “tijd” zou worden benut om de aanbevelingen uit het rekenkamerrapport welke in hun geheel waren overgenomen in het raadsbesluit⁸ d.d. 23 april 2015 in een volgende fase onschadelijk te maken.

- 1 Het project Oranjabonnen is opgedeeld in twee fasen. De financiering voor de tweede fase is nog niet volledig rond. Gelet op de financiële disbalans in eerdere plannen voor de Bonnenpolder en Oranjabuitenpolder beveelt de rekenkamer aan te blijven bewaken dat de ambities voor het gebied in balans zijn met de beschikbare financiële middelen.
- 2 Borg dat er voldoende ambtelijke en bestuurlijke prioriteit wordt gegeven aan de gebiedsontwikkeling van de Oranjabonnen in het bijzonder en gebiedsontwikkeling in het buitengebied in het algemeen.

- 3 Investeer blijvend en zichtbaar in de relatie met publieke en private partijen die bij de ontwikkeling van de Oranjabonnen betrokken zijn, zodat initiatieven een grotere kans van slagen hebben.
- 4 Borg en bewaak dat bij gebiedsontwikkelingen in informele contacten tussen bestuurders of ambtenaren en individuele burgers geen uitlatingen worden gedaan die te hoge verwachtingen kunnen wekken.

⁸ <https://rotterdam.raadsinformatie.nl/document/2087040/1/document>

Het project Oranjabonnen is immers gestart in 2012, viel buiten de blik van het onderzoek door de Rekenkamer Rotterdam (**bijlage 13**) en binnen de raadsperiode 2010-2014. Toen is ook de grondexploitatie⁹ voor de eerste fase vastgesteld (**bijlage 14**) en het Ambitiedocument Oranjabonnen werd ook in deze raadsperiode vastgesteld (**bijlage 15**). Wie herinnert zich nu nog wat de oorspronkelijke ambities waren?

3. Ambitie

Ambities voor het gebied

Belangrijk is de aanwezige kwaliteit van het kleinschalige en open cultuurlandschap te behouden en biologische stadslandbouw te stimuleren. De ambitie is om fietsers, wandelaars en ruiters dit bijzondere stukje cultuurlandschap te kunnen laten ervaren en de mogelijkheid bieden om er 'iets te doen': Groenten kopen bij de boer, een kano huren, een ijsboerderij bezoeken, enzovoort. Dergelijke activiteiten en stadslandbouw zijn gewenste private initiatieven; de uitstraling van de bestaande en nieuwe bebouwing is hierbij van belang. De overheid investeert bij dit project in het maken van (langzaam verkeer) verbindingen die de toegankelijkheid van het gebied verbeteren en in ecologische verbindingen.

Wie herinnert zich nu nog de discussie of het Ambitiedocument Oranjabonnen niet feitelijk een beleidskader¹⁰ is dat door de gemeenteraad zou moeten worden vastgesteld? Wie herinnert zich nu nog de toezegging van de toenmalige wethouder Alexandra van Huffelen om jaarlijks met een voortgangsrapportage te komen waardoor de gemeenteraad haar controlerende taak goed zou kunnen vervullen door “*de vinger aan de pols te houden*”? Wie weet nog dat er slechts een voortgangsrapportage kwam in november 2014¹¹, vervolgens één in mei 2016¹² en uiteindelijk nog één in april 2018¹³ welke pas in januari 2019 op de agenda¹⁴ stond van de raadscommissie Bouwen, Wonen & Buitenruimte. Wie herinnert zich nog de reactie¹⁵ hierop van ondergetekende, diens kritiek op de agendering¹⁶, het opsplitsen¹⁷ van bestemmingsplannen en het prijsopdrijvend effect¹⁸ van het overheidshandelen op de prijs van het agrarisch vastgoed? Het geheel raakte ondergesneeuwd doordat de focus werd verlegd naar andere onderwerpen en er slechts een beperkte spreektijd per fractie is. Met cynisch en calculerend ambtelijk handelen kan worden ingespeeld op de prioriteiten die er door de leden van de commissie gesteld worden. Wie herinnert zich nog de Startnotitie Bestemmingsplan Oranjabonnen¹⁹ uit maart 2016 met daarin de context en de uitgangspunten?

⁹ <https://rotterdam.raadsinformatie.nl/document/767065/2>

¹⁰ <https://rotterdam.raadsinformatie.nl/document/770960/1>

¹¹ <https://rotterdam.raadsinformatie.nl/document/4100243/4>

¹² <https://rotterdam.raadsinformatie.nl/document/4144762/3>

¹³ https://rotterdam.raadsinformatie.nl/document/6363689/4/s18bb002731_3_34724_tds

¹⁴

<https://rotterdam.raadsinformatie.nl/vergadering/561851/Commissie%20Bouwen%2C%20Wonen%20en%20Buitenruimte%20%282018-2022%29%20%20%20%20%20%20%20%20%20%2023-01-2019>

¹⁵ https://rotterdam.raadsinformatie.nl/document/7182855/2/s18bb003545_1_38259_tds

¹⁶ https://rotterdam.raadsinformatie.nl/document/7241847/1/s19bb000326_2_53434_tds

¹⁷ https://rotterdam.raadsinformatie.nl/document/7253557/1/s19bb000687_1_59050_tds

¹⁸ https://rotterdam.raadsinformatie.nl/document/7257616/1/s19bb000748_2_30169_tds

¹⁹ <https://rotterdam.raadsinformatie.nl/document/3615751/2>

Wie herinnert zich nog het Ontwikkelplan Oranjabonnen²⁰ welke in mei 2016 door het college werd vastgesteld en waarvan in juni 2016 hoofdstuk 5 werd gewijzigd? Wie herinnert zich nog de vragen welke door ondergetekende bij diens insprekbijdrage²¹ op 8 juni 2016 aan de leden van de raadscommissie Bouwen, Wonen & Buitenruimte zijn gesteld en vervolgens niet zijn beantwoord? Wie herinnert zich nog de afspraken welke tussen ondergetekende en de griffie zijn gemaakt (**bijlage 16**) en vervolgens niet volledig zijn uitgevoerd? Het gebrek aan professionele afstand tussen griffie en het gemeentelijk cluster Stadsontwikkeling wordt ook gedemonstreerd door de annotatie²² van de griffie bij de vergadering van de raadscommissie Bouwen, Wonen & Buitenruimte op 15 september 2021 waarbij men het de “collega’s” die bij het project Oranjabonnen betrokken zijn niet al te moeilijk wil maken. Gemakshalve is een toets op het raadsbesluit inzake het rekenkamerrapport “**Gemodder in de polder**” achterwege gebleven. Het gevaar dat een eventuele leemte in uw kennis wordt opgevuld door slechts een korte ambtelijke bijpraatsessie zal u toch bekend moeten zijn en draagt niet bij aan een gevoel voor “**de menselijk maat**”²³ c.q. de impact van besluitvorming op de zakelijke en persoonlijke levens van de mensen die het treft. De selectief aangereikte informatie bij de promotietour²⁴ op 9 april 2019 draagt evenmin bij aan een evenwichtig oordeel. Ook hierbij werden feiten aan fictie ondergeschikt gemaakt. Door waarheidsvinding niet essentieel te vinden en deze ambtelijke manoeuvres c.q. manipulaties te accepteren toont men het gebrek aan prioriteit voor het buitengebied van Hoek van Holland aan. Een gebrek aan electoraal belang betekent dat aanbeveling 2 van het rekenkamerrapport wederom niet wordt opgevolgd. Het grote aantal ingediende zienswijzen – ook van publiek partijen! – en het gebrek aan een noodzakelijk vertrouwen in een correcte behandeling hiervan gaat leiden tot allerlei bezwaar- en beroepsprocedures waarbij ook aanbeveling 3 niet wordt opgevolgd. De schaamteloze wijze waarmee men stug doorgaat met het realiseren van de bij de Erven van Rijckevorsel gewekte verwachting v.w.b. het verkrijgen van een meerwaarde voor hun agrarische vastgoed in en rond de Bonnenpolders toont klip en klaar aan hoe men ook aanbeveling 4 naast zich heeft neergelegd. Het “*wheelen & dealen*” is met de nodige geheimzinnigheid omgeven en er is geen transparantie inzake en derhalve democratische controle op onderhandelingen tussen ambtenaren van de gemeente Rotterdam en private partijen welke moeten leiden tot diverse anterieure overeenkomsten. De resultaten vanuit het verleden v.w.b. de onderhandelingen van ambtenaren van de gemeente Rotterdam inzake het landelijk gebied geven geen vertrouwen voor de resultaten in de toekomst. Ik verwijs u ondermeer naar de wijze waarop de deal is gesloten met de rentmeester van de Erven van Rijckevorsel inzake de verwerving van de gronden om de huidige Hoeksebaan te kunnen aanleggen waarbij de gehele uitvoering van het bestuurlijk vastgestelde Gebiedsontwikkelingsplan De Bonnen²⁵ werd opgeofferd. Ik verwijs u voorts naar de wijze waarop er is onderhandeld met [REDACTED] over de zgn. “sanering” van de Oranjeheuvel (**bijlage 17**) en het schandelijke resultaat hiervan (**bijlage 18**).

²⁰ <https://rotterdam.raadsinformatie.nl/document/4103423/4>

²¹ <https://rotterdam.raadsinformatie.nl/document/3580506/1/document>

²²

<https://rotterdam.raadsinformatie.nl/document/10527019/1/Annotatie%20BP%20Oranjabonnen%20en%20Welstandsparagraaf%20Oranjabonnen>

²³ <https://rotterdam.raadsinformatie.nl/document/10405260/1>

²⁴ <https://rotterdam.raadsinformatie.nl/document/7505893/2>

²⁵ <https://rotterdam.raadsinformatie.nl/document/4069896/1>

Resumerend kan worden gesteld dat het verstrijken van de tijd ambtelijk wordt benut om een beeld te laten ontstaan welke geen recht doet aan de feiten. Daarbij wordt heel listig gebruik gemaakt van het gegeven dat bestuurders en volksvertegenwoordigers slechts passanten zijn die veelal één of twee raadsperioden hun functie vervullen. In het land der bestuurlijk blinden is ambtenaar éénoog koning en hij weet zich daarbij verzekerd van een raadsmeerderheid als hij eenmaal een verantwoordelijk wethouder “*in het pak heeft genaaid*”. Dit is gelukt bij achtereenvolgens de wethouders [REDACTED] inzake het project Oranjebonnen waardoor nu ook 3 partijen een loyaliteitsprobleem hebben. Er zijn “*vuile handen*” gemaakt en dat wordt niet graag erkend. Het is nu de vraag of men als volksvertegenwoordiger een eventueel aanwezig geweten zal volgen en men daadwerkelijk het verschil wil maken en oprecht van betekenis wil zijn voor de samenleving of dat men wegkijkt voor het ambtelijke spel dat gespeeld wordt in de Bonnen- en de Oranjabuitenpolder te Hoek van Holland. Het is de vraag of feiten nog relevant zijn en een rekenkameronderzoek een toegevoegde waarde heeft. Is misleiding een geoorloofd overheidsinstrument?

met bezorgde groet,

- Bijlagen:
1. Verzoek gemeenteraad Rotterdam aan Rekenkamer Rotterdam,
 2. Vervanging onderzoeksteam Rekenkamer Rotterdam,
 3. Krantenartikel “Vandalen teisteren Bonnenpolder”,
 4. Verklaring [REDACTED], projectleider Oranjebonnen,
 5. Krantenartikel “Ze wieberen de klokkenluiders”
 6. Krantenartikel “Schofferend dat sloop gestart is”,
 7. Uitnodiging promotietour d.d. 26 maart 2015,
 8. Amendement “Balans tussen ambities en beschikbare financiële middelen”,
 9. Motie 1 “Een schone lei voor Oranjabuitenpolder en Bonnenpolder”,
 10. Motie 2 “Duurzaam agrarisch in Ontwikkelgebied Oranjebonnen”,
 11. Motie 3 “Een groene grex”,
 12. Motie 4 “Rood en groen wordt grijs”,
 13. Afbakening onderzoek Rekenkamer Rotterdam,
 14. Grondexploitatie eerste fase project Oranjebonnen,
 15. Ambitiedocument Oranjebonnen 2013-2020,
 16. Afspraken met griffie,
 17. Uit het rekenkamerrapport over de Oranjeheuvel,
 18. Actuele situatie vervuilde Oranjeheuvel.

- c.c.:
- [REDACTED], voorzitter Stichting de Bonnen,
 - Gebiedscommissie Hoek van Holland,
 - actiegroep “Zorgen om de Bonnen”,
 - [REDACTED], directeur Rekenkamer Rotterdam.

Bijlage 1

Verzoek gemeenteraad Rotterdam aan Rekenkamer Rotterdam



GROENLINKS
ZIN IN DE TOEKOMST



Leefbaar
Rotterdam

SP.



ChristenUnie



Staatkundig
Gereformeerde
Partij



PvdA
ROTTERDAM



Aan de directeur van de Rekenkamer Rotterdam
Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Rotterdam, 3 oktober 2013

Geachte heer Hofstra,

De Bonnenpolders en de Oranjevouterpolder vormen het gebied tussen Maassluis en Hoek van Holland. Het gebied is een Ecologische Verbindingszone en zou ontwikkeld worden tot een nieuw natuur- en recreatiegebied met zorglandgoederen. Het Ontwikkelingsplan Oranjevouterpolder wacht sinds 2000 op uitvoering. Er is vanaf 2001 een aantal jaren achtereen een voorbereidingsbesluit genomen om het bestemmingsplan aan te passen. Voor de Bonnenpolders is in 2004 gestart met een integrale gebiedsvisie en is een voorontwerpbestemmingsplan gemaakt. De financiering voor de Oranjevouterpolder was op hoofdlijnen rond en datzelfde gold voor het ontwikkelen van de Korte Bonnen. Toch is destijds niet gestart met uitvoering van het project.

Met het vervallen van het budget voor de Ecologische Hoofdstructuur is een belangrijke financiële pijler onder het plan verdwenen. In de begroting van de gemeente Rotterdam staat nu 3 miljoen euro ingeboekt voor uitvoering van een soberder en aangepast gebiedsplan. Helaas moeten we constateren dat de eerder vastgestelde plannen voor de aanleg van het natuur- en recreatiegebied niet zijn uitgevoerd en een aantal mensen (inwoners en pachters) in het gebied stelt daarvan schade te ondervinden.

Vanuit diverse partijen is er behoefte aan een onafhankelijk onderzoek naar het besluitvormingsproces in dit langlopende en inhoudelijk complexe dossier. Dit ter evaluatie en om een beeld te krijgen of er ambtelijke/politiek-bestuurlijke fouten zijn gemaakt.

Wij verzoeken de Rotterdamse Rekenkamer vriendelijk om dit onderzoek te verrichten, en horen graag of u daartoe bereid bent.

Met vriendelijke groet,

Judith Bokhove
GroenLinks

Jolanda Ton
Leefbaar Rotterdam

Leo de Kleijn
SP

Jan Willem Verheij
VVD

Wubbo Tempel
CDA

Setkin Sies
ChristenUnie-SGP

Ton Harreman
PvdA

Brenda Dirkse
D66

Bijlage 2 **Vervanging onderzoeksteam Rekenkamer Rotterdam**

27-05-14

[REDACTED]
aan [REDACTED]

Geachte heer, mevrouw,

In de afgelopen periode bent u in enige vorm betrokken geweest bij het onderzoek Oranjobonnen (Bonnenpolders en Oranjabuitenpolder) van de Rekenkamer Rotterdam. Bij deze willen wij, [REDACTED] en ik, u laten weten dat wij beiden een andere baan hebben gevonden en het onderzoek na vandaag overdragen aan onze collega's [REDACTED] (zie CC). Alle correspondentie met betrekking tot het onderzoek Oranjobonnen zal via hen verlopen.

Wij danken u voor de samenwerking.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
onderzoeker
[REDACTED]

Rekenkamer Rotterdam

Postbus 70012 - 3000 KP Rotterdam

www.rekenkamer.rotterdam.nl

Ik werk niet op woensdag

Vandalen teisteren Bonnenpolder

SANDRA DON

HOEK VAN HOLLAND | De Bonnenpolder in Hoek van Holland wordt geteisterd door vandalen. Begin deze week is er bij Leen Vreugdenhil, die in een gemeentelijke loods woont, ingebroken en geprobeerd brand te stichten. Bij zijn buurman werden lammetjes gestolen.

„Het is schokkend om te ervaren dat er niet alleen is ingebroken, maar dat er ook een poging is gedaan zoveel mogelijk schade aan te richten en brand te stichten.”

De oud-deelraadsvoorzitter strijdt al jaren tegen de plannen die de gemeente Rotterdam heeft met de Bonnenpolder, dat inmiddels de projectnaam Oranjabonnen heeft. Het gebied moet de komende jaren een aantrekkelijke agrarische én recreatieve omgeving worden met golfbaan en hippisch centrum als trekpleisters. Het plan kent een lange geschiedenis, maar is vanwege bezuinigingen flink versoberd.

Dat hele traject was voor de Rotterdamse gemeenteraad aanlei-



▲ **De auto van Vreugdenhil werd behoorlijk beschadigd.** PRIVÉFOTO

ding de Rekenkamer te vragen onderzoek te doen. Volgens Vreugdenhil zou het zomaar kunnen dat de inbraak in zijn onderkomen een relatie heeft met het Rekenkameronderzoek. „Per slot van rekening is niet iedereen blij met het verzoek van de raad onderzoek te doen.”

Vreugdenhil heeft de kwestie in een brief aan burgemeester Abou-taleb aan de orde gesteld. De politie laat in een reactie weten op basis van de aangifte geen aanleiding te zien verder onderzoek te verrichten naar de toedracht.

Bijlage 4 **Verklaring [REDACTED], projectleider Oranjobonnen**

Hierbij verklaar ik:

- a) dat ik [REDACTED] in dienst van Stadsontwikkeling Rotterdam, de projectmanager Oranjobonnen ben;
- b) dat de gemeente conform het vastgestelde Ambitiëdocument Oranjobonnen 2013-2020 de bedoeling heeft om op de grond van het gekraakte pand en omliggende perceel een recreatieve functie en bestemming te verwezenlijken. Nadat de loods is ontruimd, gaat de gemeente de loods slopen en het terrein bouwrijp opleveren. De gemeente nodigt ontwikkelaars uit om de grond te kopen voor de realisatie van een recreatieve voorziening. De aanwezigheid van een kraker in de loods schrikt potentiële ontwikkelaars af. Ook om die (bijkomstige) reden is ontruiming aangewezen.
- c) dat het plan niet langer de realisatie van een hippisch centrum is, omdat de betreffende ontwikkelaar zich op 7 oktober 2014 heeft teruggetrokken, maar dat de verwachting wel is dat zich spoedig een andere ontwikkelaar zal aandienen, onder meer omdat het aanbod van initiatieven van verschillende ontwikkelaars groot is;
- d) dat een ontwikkelaar naar verwachting vanaf januari 2015 zou kunnen starten met de ontwikkeling van een recreatief plan, omdat vanaf dat moment het Ontwikkelplan Oranjobonnen is gepresenteerd tijdens een stakeholdersavond.
- e) dat eind 2010/begin 2011 ook het voornemen bestond de loods te slopen, toen t.b.v. de realisatie van een ecologische hoofdstructuur (EHS), maar dat door een rijksbezuiniging van € 10 mio uiteindelijk geen geld meer beschikbaar was voor de realisatie van die EHS. Vervolgens zijn – vanaf 2012 – de onderhavige plannen gemaakt (Ik verwijs naar het al genoemde door B&W vastgestelde Ambitiëdocument Oranjobonnen en de Grondexploitatie in uitvoering Oranjobonnen. Door de vaststelling van de Grondexploitatie zijn er ook financiële middelen beschikbaar om daadwerkelijk tot uitvoering over te gaan, waaronder ook de sloop van de loods;
- f) dat de aannemer binnen twee weken na melding door de gemeente tot sloop zal overgaan, vooralsnog is 7 of 9 januari 2014 voorzien. Dit kan dezelfde dag zijn dat in overleg met OM en Politie tot ontruiming is overgegaan.

[REDACTED]

[REDACTED]

02-12-2014

'Ze proberen de klokkenluider te wieberen'

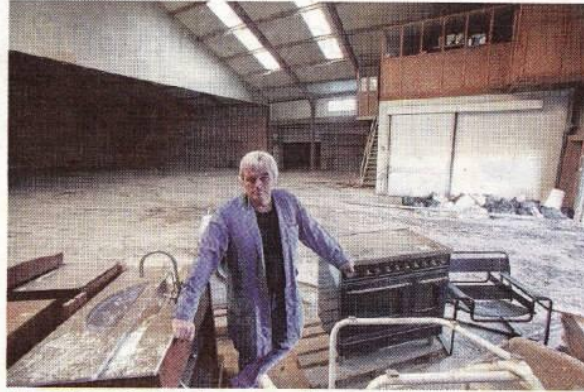
LINDA PENDERS

HOEK VAN HOLLAND | De loods waarin agrariër Leen Vreugdenhil woont, wordt als het aan de Rotterdamse wethouder Joost Eerdmans ligt, binnenkort door de politie ontruimd.

Vreugdenhil is gesommeerd te vertrekken, maar weigert. Maandag dient een door hem aangespannen kort geding.

Hoogst verbaasd is de oud-deelraadvoorzitter van Hoek van Holland over de brief waarin Eerdmans commissieleden over de aardappelloods in de Oranjevlietpolder informeert. „Ik zou hier illegaal wonen, terwijl ik hier gewoon sta ingeschreven.”

Vreugdenhil is zeven jaar geleden in de loods gaan wonen in afwachting van de herontwikkeling van de polder tussen Maassluis en Hoek van Holland. Hem was een agrarisch bedrijf beloofd. Maar van die herontwikkeling is weinig terecht-



▲ Leen Vreugdenhil in de aardappelloods, waar hij al zeven jaar woont. ARCHIEFFOTO FRED LIBOCHANT

gekomen. „Mede dankzij mijn strijd deed Rekenkamer Rotterdam onderzoek naar de gang van zaken hier,” zegt Vreugdenhil.

Uit het onderzoeksrapport blijkt dat de gemeentepannen nooit haalbaar waren en dat er miljoenen verkwist zijn. „Nu proberen ze de

klokkenluider te wieberen.”

Zonder reden, vindt Vreugdenhil: „De wethouder schrijft dat de grond is aangeboden aan een marktpartij die een hippisch centrum wil realiseren. In dezelfde brief staat echter dat de initiatiefnemer voor een hippisch centrum planvorming heeft stopgezet wegens financiële onhaalbaarheid.”

Kennismaking

Het verbaast Vreugdenhil dat Eerdmans hem gisteren uitnodigde voor een kennismaking: „Omdat ik me jaren ingezet heb voor het gebied. Ik heb hem laten weten dat ik me fors geïntimideerd voel en het op prijs stel als hij bestuurlijke maatregelen neemt om de ontruimingsdreiging op te heffen. Ik vind bovendien dat hij het oordeel van de gemeenteraad over het rekenkamerrapport moet afwachten.”

Omdat de zaak onder de rechter is wil de wethouder niet reageren.

'Schofferend dat sloop al gestart is'

LINDA PENDERS

HOEK VAN HOLLAND | Hoewel de Hoekse boer Leen Vreugdenhil tot morgen de tijd had om zijn spullen uit de gekraakte gemeenteloods in de Oranjevuitenpolder te halen, stond gisteren al een sloopbedrijf voor de deur. Vreugdenhil is verbijsterd. „Het is me niet gelukt tijdig alle spullen weg te halen,” reageert hij bedroefd.

De boer kraakte 7 jaar geleden de aardappelloods van de gemeente in afwachting van een beloofde zorgboerderij. Die boerderij kwam er echter nooit. Wel wijzigde de gemeente de herinrichtingsplannen voor het gebied. Voor de loods was hierin geen plaats, die moest gesloopt worden en Vreugdenhil werd gesommeerd



▲ **Het sloopbedrijf meldt zich al.** FOTO LEEN VREUGDENHIL

te vertrekken. Toen hij weigerde, deed de gemeente aangifte, waarop de boer naar de rechter stapte. Die gaf de gemeente gelijk en de boer kreeg tot uiterlijk 9 januari om zijn spullen te pakken.

Wethouder Joost Eerdmans laat, bij monde van zijn woordvoerder,

weten dat ontruiming van de loods uiterlijk de 9e zou plaatsvinden en dat niet per se gewacht hoeft te worden tot die datum. Een woordvoerder van het OM bevestigt dit: „Er is gewacht tot na de kerst, maar de gemeente mag gaan slopen zodra iemand weg is. Ze gaan dan niet eerst kijken of al zijn spullen ook weg zijn.”

Voor Vreugdenhil een bittere pil: „Er is al een gat in de achtergevel gemaakt en de kerkuilenkast aan de buitenzijde is verwijderd.”

Schofferend, vindt Judith Bokhove, fractievoorzitter van GroenLinks. Ze roept de wethouder vandaag in een actualiteitendebat ter verantwoording. „Dit is echt een nare rotstreek en lijkt op pesten,” zegt ze.



Gemeente Rotterdam
College van Burgemeester en Wethouders

De leden van de commissie
Bouwen, Wonen en Buitenruimte,
Leden van de gebiedscommissie Hoek van Holland

B.J. Eerdmans

*Wethouder Veiligheid, Handhaving en
Buitenruimte*

Bezoekadres: Stadhuis Coolsingel 40
3011 AD Rotterdam
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Website: www.rotterdam.nl
E-mail: dimbsd@rotterdam.nl
Fax: (010) 2673560
Inlichtingen: M.H. de Gasi
Telefoon: 06-51562359

Cluster: Stadsontwikkeling
Ons kenmerk: BS15/000172 _ 15/0007563 -
15bb001453

Betreft: Oranjebonnen

Datum: 5 maart 2015

Geachte leden van de commissie BWB en leden van de gebiedscommissie Hoek van Holland,

Gehoor gevend aan de wens van de raadscommissie BWB in de vergadering van 4 februari om, samen met de gebiedscommissie HvH en op locatie, een technische toelichting te krijgen over het plan Oranjebonnen, heb ik het genoegen u uit te nodigen voor een technische sessie op donderdagmiddag 26 maart.
Graag zou ik de leden van de gebiedscommissie alvast willen danken voor de bereidheid om aan te sluiten bij de raadscommissie.

Het programma van de technische sessie ziet er op hoofdlijnen als volgt uit:

- 13:30 vertrek commissie BWB van Coolsingel naar gebiedskantoor HvH
- 14:30 voorzitter opent de besloten gezamenlijke vergadering Commissie BWB en gebiedscommissie HVH, presentatie over het concept Ontwikkelplan fase 2 Oranjebonnen door de gemeentelijk projectleider
- 15:30 na de presentatie verplaatst het gezelschap zich naar het gebied (per huurfiets of busje) langs een aantal locaties/bedrijven die een rol spelen in het project.
- 17:00 retour gebiedskantoor, sluiting van de besloten vergadering, afronding door de voorzitter
- 17:15 terugreis commissie BWB
- 18:00 aankomst Coolsingel

Met vriendelijke groet,


Joost Eerdmans
Wethouder Veiligheid, Handhaving en Buitenruimte



**Partij voor
de Dieren**

Gemeenteraadsfractie Rotterdam

GROENLINKS

A

Amendement aanbeveling 1 rapport 'Gemodder in de polder' van de Rekenkamer Rotterdam

De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 23 april 2014, ter bespreking van het Rapport Rekenkamer Rotterdam “Gemodder in de polder”;

besluit,

aanbeveling 1 als volgt te wijzigen:

De financiering van beide fases van het project Oranjebonnen is niet volledig rond. Gelet op de financiële disbalans in eerdere plannen voor de Bonnenpolder en Oranjabuitenpolder beveelt de Rekenkamer aan te blijven bewaken dat de ambities voor het gebied in balans zijn met de beschikbare financiële middelen.

Querien Velter

Jeroen van der Lee

Judith Bokhove

Toelichting

Met dit amendement wordt erkend dat, behalve de financiële dekking van fase 2, ook de financiële dekking van fase 1 niet volledig rond is. De ingeboekte bedragen, afkomstig uit potentiële inkomsten, zijn op geen enkele manier gegarandeerd. Aansluitend zal de SP in het licht van dit amendement middels een motie pleiten om de grondexploitatie fase 1 te sluiten, de verliezen uit het verleden te nemen en de ambities hierop aan te passen.

Met algemene stemmen aangenomen.



23/4/15



**Partij voor
de Dieren**

Gemeenteraadsfractie Rotterdam

GROENLINKS

Motie een schone lei voor Oranjevuijtenpolder en Bonnenpolder

De gemeenteraad van Rotterdam bijeen in vergadering op 23 april 2015 ter vaststelling van het rapport 'Gemodder in de polder' van de rekenkamer Rotterdam,

constaterende dat

- in het rapport van de rekenkamer Rotterdam 'Gemodder in de polder' wordt geconcludeerd dat er bij de ontwikkeling van Oranjevuijtenpolder en Bonnenpolder uit werd gegaan van te optimistische verwachtingen over de potentiële opbrengsten van recreatieve ontwikkeling,

mede constaterende dat

- er in de huidige grondexploitatie nog steeds wordt uitgegaan van potentiële extra inkomsten uit recreatieve ontwikkeling,

overwegende dat

- uit de historie van dit gebied blijkt dat het zich slecht leent voor commerciële ontwikkeling en dat er ook dit keer geen enkele garanties zijn dat deze potentiële extra inkomsten daadwerkelijk gerealiseerd worden,

verzoekt het college om

- de huidige Grex voor fase 1 (PL0302) te sluiten, het verlies te nemen op de inkomsten ingeboekt onder het kopje uitgifte en deze op te vangen met gelden uit het weerstandsvermogen,
- de aangekochte, braakliggende, gronden in Oranjevuijtenpolder en Bonnenpolder niet als 'rood' te ontwikkelen, maar enkel 'groene' ontwikkelingen uit te voeren, ten behoeve van de duurzame agrarische functies in het gebied;

en gaat over tot de orde van de dag,

Querien Velter

Jeroen van der Lee

Judith Bokhove

Voor: PvdA, PvdD, SP, NIDA

JP 23/4/15





**Partij voor
de Dieren**

Gemeenteraadsfractie Rotterdam



GROENLINKS

SP

PvdA
ROTTERDAM

MOTIE Duurzaam agrarisch in ontwikkelgebied Oranjabonnen

De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 23 april 2015, ter bespreking van het rekenkamerrapport 'Gemodder in de polder'.

constaterende dat

- Het ontwikkelplan Oranjabonnen de mogelijkheid open laat voor een intensieve melkveehouderij in de Bonnenpolder;
- De intensieve veehouderij allerlei milieuproblemen veroorzaakt en bovendien bijdraagt aan de opwarming van de aarde;

overwegende dat

- Deze ontwikkeling haaks staat op de doelstelling van het college te komen tot meer dierenwelzijn in Rotterdam;
- Een dergelijke ontwikkeling zich ook uitermate slecht verhoudt tot de recreatieve functies in de Oranjabonnen;

verzoekt het college

- Alleen duurzame kleinschalige agrarische ontwikkelingen, bij voorkeur biologische, te overwegen in het verdere verloop van de gebiedsontwikkeling, het ontwikkelplan Oranjabonnen hier op af te stemmen en de raad te rapporteren over de voortgang hieromtrent,

en gaat over tot de orde van de dag.

Tegen: LR, CDA, VVD

23/4/15





Jeroen van der Lee
Partij voor de Dieren



Marco Heljmen
PvdA



Judith Bokhove
GroenLinks



Aydin Peksert
Nida



Leontien van der Sluis
CvS



Querien Velter
SP

3

GROENLINKS SP.



**Partij voor
de Dieren**

Gemeenteraadsfractie Rotterdam

MOTIE GROENE GREX

De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 23 april 2015, ter bespreking van het Rekenkamerrapport Gemodder in de Polder;

Constaterende dat

- De rekenkamer concludeert dat het versterken van de schaarse buitengebieden met natuur en recreatieve functies toch vooral gestuurd moet worden op basis van kwalitatieve overwegingen en niet vanuit de vraag of dit geld oplevert;
- Het huidige afwegingskader voor (stedelijke) gebiedsontwikkeling niet opgaat voor groene gebiedsontwikkeling;

Overwegende dat

- Door deze zelfde wijze van beoordeling van grondexploitaties (dmv sluitende GREX) groene/natuurontwikkeling in Rotterdam stagneert;

Verzoekt het college

- Binnen de GREX-systematiek een apart afwegingskader voor groene ontwikkelingen te ontwikkelen, de z.g. GROENE GREX;

En gaat over tot de orde van de dag.


Judith Bokhove
GroenLinks


Querlen Velter
SP


Jeroen van der Lee
Partij voor de Dieren

VOOR: PvdA, SP, GL, NIDA



GROENLINKS

MOTIE GROEN EN ROOD WORDT GRIJS

De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 23 april 2015, ter bespreking van het Rekenkamerrapport Gemodder in de Polder;

Constaterende dat

- De Oranjabonnen van oudsher een agrarisch gebied is, waarvoor al jarenlang de grote wens bestaat de natuur- en daarmee recreatieve functie te versterken;
- Het gebied door wandelaars en fietsers wordt gewaardeerd om zijn rust en weidse landschapsgezichten;
- Er uit het nieuwe ontwikkelingsplan voor de Oranjabonnen blijkt dat er voornamelijk wordt ingezet op nieuwe recreatieve functies en de inzet op versterking van de natuurwaarden achterblijft;

Overwegende dat

- De huidige intensivering van recreatieve functies leidt tot meer asfalt (grijs) in het gebied, in de vorm van bredere wegen en aanzienlijk meer parkeerplaatsen;

Verzoekt het college

- Alleen ruimte te creëren voor 'rode' ontwikkeling als dit daadwerkelijk bijdraagt aan de GROENE gebiedsontwikkeling in de Oranjabonnen en te vermijden dat deze rode ontwikkelingen leiden tot grijze ontwikkeling;

En gaat over tot de orde van de dag.


Judith Bokhove



Voor: PvdA, CU/SGP, GL

Bijlage 13 **Afbakening onderzoek Rekenkamer Rotterdam**

1-3 afbakening

De rekenkamer heeft in de onderzoeksopzet aangegeven het onderzoek te starten vanaf de periode 1998 omdat volgens enkele boeren - verenigd in Stichting de Bonnen - de problematiek rond de gebiedsontwikkeling speelt vanaf dat moment. Het gebied

⁸ Brief gemeenteraad aan de directeur van de Rekenkamer Rotterdam d.d. 3 oktober 2013.

29 gemodder in de polder



heeft toen te maken had gehad met wateroverlast.⁹ De ontwikkelingen rond de intentieovereenkomst over het gebiedsontwikkelingsplan uit 2006 zouden in het onderzoek centraal staan. Lopende het onderzoek is de afbakening concreter geworden en is voor de Bonnenpolder de periode 2003 tot en met 2013 diepgaand onderzocht. In 2003 is namelijk een motie aangenomen van de deelraad Hoek van Holland, waarin wordt opgeroepen een gebiedsvisie voor de Bonnenpolder te maken.

Voor de Oranjevuitenpolder geldt dat nadat kort wordt ingegaan op de eerste grondverwervingen in de jaren zeventig, het onderzoek begint met het ROM-Rijnmond convenant uit 1993. De groene ontwikkeling in de Oranjevuitenpolder was één van de projecten binnen dit convenant, dat er voor moesten zorgen Rotterdam een aantrekkelijk leefklimaat zou houden ondanks de industriële ontwikkelingen. Het onderzoek eindigt in 2013 omdat toen een nieuw samengevoegd plan voor de Bonnen- en Oranjevuitenpolder is vastgesteld. De rekenkamer bespreekt dit combinatieplan wel omdat dit een antwoord geeft op de vraag welke onderdelen van de eerdere plannen niet meer doorgaan.

Relevant voor de afbakening is ook dat de rekenkamer afhankelijk was van de informatie die de (deel)gemeente (nog) heeft over het dossier. Uit het onderzoek 'grond voor exploitatie' van de rekenkamer is bijvoorbeeld al gebleken dat het programma GROBIS dat werd gebruikt voor de grondexploitaties geen historische gegevens opslaat.

**Gemeente Rotterdam**

College van Burgemeester en Wethouders

Bezoekadres: Stadhuis Coolingsingel 40

Rotterdam

Postadres: Postbus 70012

3000 KP Rotterdam

Website: www.rotterdam.nl**E-mail:** db@bsd.rotterdam.nl**Fax:** 010 - 417 2244**Inlichtingen:** M. de Gaaij**Telefoon:** (010) 48 97347

Aan de Gemeenteraad

Uw brief van: -**Uw kenmerk:** -**Ons kenmerk:** BS13/00625-1202719-1202719**Aantal bijlagen:** -**Betreft:** grondexploitatie Oranjabonnen**Datum:** B&W 2 juli 2013**3 JUL 2013****Onderwerp**

Grondexploitatie Oranjabonnen.

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Wij hebben in onze vergadering de Grondexploitatie Oranjabonnen vastgesteld. Daarmee is het projectgebied van voorheen alleen de Oranjabuitenpolder uitgebreid met de Bonnenpolder. Ook hebben wij besloten de grondexploitatie in Uitvoering Oranjabonnen PL 0302 met een positief saldo in uitvoering te nemen.

ToelichtingGrondexploitatie Oranjabonnen1. Aanleiding

Het projectgebied van de Oranjabuitenpolder en de Bonnenpolder, gezamenlijk Oranjabonnen, wordt getransformeerd van een overwegend agrarisch gebied naar een gemengd agrarisch en recreatief gebied. Concreet betekent dit dat er recreatieve en ecologische verbindingen worden aangelegd. Het project wordt uitgevoerd in opdracht van de gemeente Rotterdam met financiële steun van het Rijk, de provincie Zuid Holland, de stadsregio Rotterdam en het Hoogheemraadschap Delfland. De grondexploitatie Oranjabonnen vormt het financiële kader en vehikel voor de realisatie van de werkzaamheden. De gemeente is verantwoordelijk voor de grondexploitatie van de Oranjabonnen. Vanuit de zeven subsidieopbrengsten worden de uitgaven gefinancierd.

Bepaalde delen van de beide polders zijn aangewezen als stedelijk groen en twee recreatieve routes door beide polders worden aangelegd. Daarnaast is de Bonnenpolder in het RGSP3 aangeduid als authentiek, open landschap. Voor de Oranjabonnen is de inzet gericht op de aanleg van natuurvriendelijke oevers en de realisatie van een vispaaiplaats in de Oranjabuitenpolder.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:2. Grondexploitatie

De grondexploitatie kent een positief saldo van € 204.986 Netto Contante Waarde (NCW) op prijspeil 01-01-2013.



De grondexploitatie is als volgt opgebouwd.

Exploitatieoverzicht

Omschrijving	Prijspeil 2013	Totaal NCW
Opbrengst niet-woningbouw	3.403.646	3.205.870
Overige opbrengst/subsidies	11.381.065	11.196.976
Totaal Opbrengst	14.784.711	14.402.846
Verwerving	2.804.454	2.799.798
Openbare werken	6.103.860	6.043.619
Afdelingskosten	3.624.129	3.605.710
Overige kosten incl. O/R	1.668.850	1.611.051
Omslagkosten	142.775	137.682
Totaal Kosten	14.344.068	14.197.860
Saldo Nominaal	440.643	
Saldo NCW (incl. rente/inflatie)		204.986

3. Opbrengsten

De opbrengst van niet-woningbouw betreft te ontwikkelen gronden voor een hippisch centrum en de verkoop van landbouwgronden. De overige opbrengsten/subsidies met afwijkende prijspeilen zijn:

• SRR Investeringsgelden	€ 1.200.000
• Groenakkoord	€ 4.660.000
• Motie Aubert	€ 680.670
• SRR Beheersgelden	€ 400.000
• IFR (Gemeente Rotterdam)	€ 3.000.000
• Proceskosten (provincie)	€ 110.000
• 50% bijdrage vispaaiplaats (HHD)	€ 306.160
	€ 10.356.830

Bovenstaande bedragen zijn vast en niet geïndexeerd

4. Kosten

De post verwerving bestaat uit alle kosten voor het aankopen van de benodigde gronden. Uitgegaan wordt van een gemiddelde grondprijs conform de marktwaarde. De post openbare werken bestaat voornamelijk uit de inrichtingskosten voor het recreatieve voorzieningen en de bouw van de brug over het Oranjekanaal. De post afdelingskosten betreft de plankosten die gemaakt zijn sinds (1980) er gewerkt wordt aan het Masterplan Oranjevuijtenpolder. De post overige kosten inclusief O/R betreft de eenmalige afkoopkosten van het beheer en de risicokosten en onzekerheidsreserve. Hierin is niet het risico van terugbetaling van subsidies opgenomen.

5. Fasering

Deze grondexploitatie is alleen gericht op de 1e fase. Gezien de hoge historische kosten (30 jaar planvorming en langjarige verwervingskosten) bestaat nu de mogelijkheid met zeven subsidiebeschikkingen deze grondexploitatie met een positief saldo te realiseren. Ook de financiële afwikkeling van de zeven subsidies is overzichtelijker als deze tot de eerste fase beperkt blijft. Voor de mogelijke tweede fase zal een nieuwe grondexploitatie worden opgesteld en ter besluitvorming aan ons college worden voorgelegd.



Deze grondexploitatie is dan niet meer belast met historische kosten. De financiering van de eerste fase is niet afhankelijk van de financiering van de tweede fase. De plankosten voor de tweede fase worden gefinancierd uit de opbrengsten voor de tweede fase. Voor de tweede fase zijn nog geen subsidies of opbrengsten formeel beschikbaar gesteld.

Volgens de projectplanning zal de uitvoering van de eerste fase starten eind 2013 en gereed zijn eind 2015.

6. Risicobeheersing

Het belangrijkste risico is een kostenoverschrijding bij de herinrichting. De bijbehorende beheersmaatregel is een verdere versobering van de inrichtingskwaliteit.

7. Rendement

Bij deze licht positieve grondexploitatie is niet ingezet op het behalen van maximaal rendement. Hoewel gestreefd zal worden naar een zo gunstig mogelijk resultaat, is het toevoegen van een rendementseis voor dit project op dit moment niet aan de orde.

8. Maatschappelijke kosten en baten

De belangrijkste verwachte maatschappelijke effecten zijn: een toename van recreatiegebied als onderdeel van de landschappelijke en recreatieve zone Kust – Staelduinse Bos – Oranjeplassen – Midden-Delfland.

Een ander positief effect is het vergroten van de diversiteit van het landschap: agrarisch en recreatief.

Ten slotte is een positief effect de lichte groei van de werkgelegenheid vanwege het beheer van de recreatieve voorzieningen. De conclusie is dat uitvoering van de grondexploitatie een positief maatschappelijk effect heeft.

Duurzaamheid

De ambities voor de Oranjabonnen dragen bij aan de Rotterdamse aanpak van duurzaamheid, die zich o.a. richt op een stad waarin bedrijven zich graag vestigen en waar mensen met plezier wonen en recreëren. Een stad met schone lucht, weinig geluidsoverlast en een hoge kwaliteit van leven.

Binnen het projectgebied kan het project Oranjabonnen bijdragen aan:

- het groener maken van de stad waardoor de stad aantrekkelijker wordt;
- de nabijheid van groen, waardoor stress vermindert. Bomen en struiken verminderen verkeerslawaaï en maskeren hinderlijke geluiden van de industrie;
- meer groen, dat een positieve invloed op de CO₂-balans en de luchtkwaliteit;
- meer duurzame producten en diensten door het stimuleren van stadslandbouw; dit vergroot ook de biodiversiteit in het gebied;
- het bevorderen van duurzame gebiedsontwikkeling.

Economie

Het Project Oranjabonnen kan een bijdrage leveren aan de lokale en regionale economie door de publieke investeringen in de recreatieve en ecologische verbindingen. Dit betekent meer werkgelegenheid. Door de verbeterde bereikbaarheid van de Oranjabuitenpolder kan de agrarische bedrijvigheid groeien en groeit de waarde van het onroerend goed. Door de toename van het aantal dagrecreanten kan de werkgelegenheid in de omliggende horeca groeien.



Indien een marktpartij investeert in de realisatie van een hippisch centrum, kan de werkgelegenheid verder groeien.

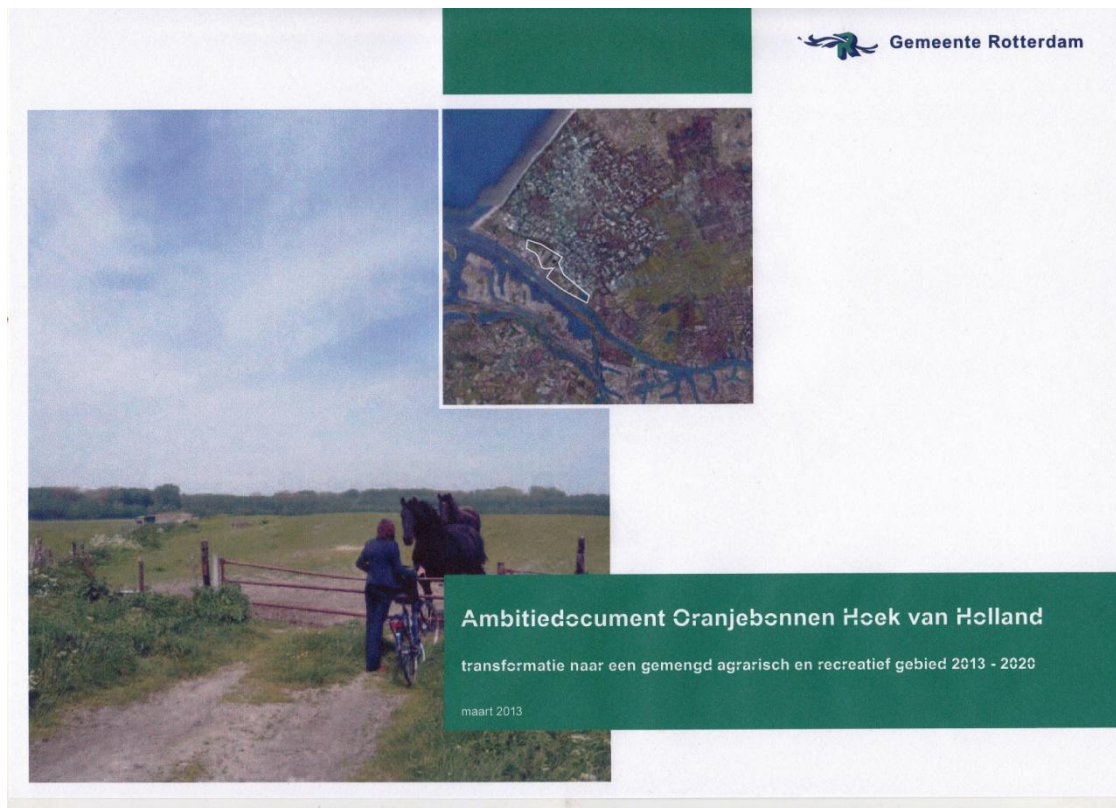
Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

Ph. F.M. Raets

De burgemeester,

A. Aboutaleb



Vervolgtraject

- 22 nov: deelraad vaststelling PvE
- Dec/jan 2013: B&W vaststelling Ambitiedocument
- Eind 2012 + 2013: Inrichtingsplannen Korte termijn opstellen incl. participatie
- 2014/15: uitvoering maatregelen Korte termijn

- 2013/2014: inrichtingsplannen Lange termijn opstellen incl. participatie
- 2015/2016: uitvoering maatregelen Lange termijn



Bijlage 16 Afspraken met de griffie

Samenvatting gesprek d.d. 26 juli 2017 tussen de heer [REDACTED] klager, en R.D. Weststrate, klachtenbehandelaar.

Tijdstip en duur: vanaf 14.00 tot 14.55 uur

Plaats: kamer 133c stadhuis, Coolingsingel 40 te Rotterdam

Onderwerp: Informele behandeling van de klacht van de heer [REDACTED] over de griffie van de gemeenteraad Rotterdam. De klacht is verwoord in de brief van 4 mei 2017 aan de gemeentelijke Ombudsman, die de klacht op 26 juni 2017 heeft doorgezonden aan de raadsgriffier de heer [REDACTED]

De heer Weststrate wijst er op dat, zoals eerder op 4 juli 2017 per e-mail bericht, dit gesprek onderdeel is van de informele behandeling van de klacht. Getracht wordt in overleg met de heer [REDACTED] zijn klacht op te lossen. De klacht wordt als afgedaan beschouwd indien de heer [REDACTED] tevreden is over de wijze waarop zijn klacht is afgedaan.

Het voorstel van een gecombineerde behandeling van zijn klachten over de griffie en het college van burgemeester en wethouders heeft de heer [REDACTED] van de hand gewezen. Hij meent dat er een professionele afstand dient te zijn tussen de griffie en de projectleiding Oranjebonnen.

De heer [REDACTED] zegt dat zijn klacht is gericht op:

- het niet anonimiseren van zijn brieven,
- het niet volledig publiceren van zijn brieven en weglaten van bijlagen en
- het standaard adviseren zijn brieven voor kennisgeving aan te nemen.

De Weststrate zegt dat zijn brieven voortaan worden geanonimiseerd. Tevens wijst de heer Weststrate wijst erop dat brieven van burgers volledig worden gepubliceerd. Alleen de naam en het adres van de afzender worden weggelaten. Weggevalen tekst en/of het ontbreken van bijlagen dient door de griffie te worden hersteld.

De heer [REDACTED] verklaart het niet nodig te vinden om alle brieven sinds de aanvang van het project Oranjebonnen alsnog te anonimiseren, te complementeren en van inhoudelijk commentaar te voorzien. Wél vindt hij het belangrijk dat er een evaluatiemoment komt met een bespreking van de huidige stand van zaken van het project Oranjebonnen in relatie tot het raadsbesluit n.s.v. het rekenkamerrapport "Gemodder in de polder" en daarbij de beantwoording van de sindsdien gestelde schriftelijke vragen - inclusief zijn reactie daarop - te betrekken. Voor wat betreft de toekomst vertrouwt hij erop dat zijn brieven voortaan worden geanonimiseerd, volgens de daarvoor geldende richtlijnen volledig worden gepubliceerd en dat er een ontvangstbevestiging komt waarin een behandelwijze van de ingekomen brief wordt vermeld. Hij vertrouwt erop dat er een nieuw besluit komt waarin het besluit van januari 2007 wordt ingetrokken.

De heer Weststrate stelt zich voor dat de heer [REDACTED] voortaan van de griffie een ontvangstbevestiging van zijn aan de gemeenteraad gerichte brieven ontvangt. In de ontvangstbevestiging wordt dan ook de behandelwijze van de ontvangen brief vermeld. Deze gedragslijn zal hij voorleggen aan de heer J.M. van Midden, griffier van de gemeenteraad Rotterdam.

De heer [REDACTED] voelt zich uitgesloten van participatie omdat zijn brieven slechts voor kennisgeving worden aangenomen en hij geen inhoudelijke reacties ontvangt. De wijze waarop men hem als "querulant" heeft willen wegzetten, acht hij ongepast. Hij vertrouwt erop dat het project Oranjabonnen spoedig na het zomerreces zal worden geagendeerd om te bespreken welke ontwikkelingen hebben plaatsgevonden sinds de aanvang van dit project, welke bestuurlijke instrumenten zijn ingezet om de afgesproken publieke doelen te behalen, welke strategie daarbij wordt gehanteerd en de wijze waarop uitwerking is gegeven aan het raadsbesluit van 23 april 2005 m.b.t. de conclusies en aanbevelingen van het rekenkamerrapport "Gemodder in de polder".

De heer Weststrate bespreekt met de heer [REDACTED] de mogelijkheid van het geven van een schriftelijke reactie op zijn commentaar op de uitvoering van de aanbevelingen uit het rapport 'Gemodder in de polder' van de Rekenkamer Rotterdam. Dit zal ook met de betrokken ambtelijke cluster en burgemeester en wethouders dienen te worden overlegd.

Tijdens het gesprek is door de heer Weststrate aan de heer [REDACTED] gevraagd ongeveer 5 zaken te noemen waarop hij een antwoord zou willen ontvangen, waardoor aan zijn klacht wordt tegemoetgekomen.

De heer [REDACTED] heeft een 5-tal brieven toegestuurd waarvan hij stelt dat die brieven de essentie van zijn kritiek weergeven, t.w.:

- Brief van 25 mei 2016 over "Kendoe & de leugens van Eerdmans (1)".
- Brief van 25 mei 2016 over "Kendoe & de leugens van Eerdmans (1)". *(Deze brief heeft een andere inhoud dan de hiervoor genoemde brief en is per e-mail aangekondigd als "Kendoe & de leugens van Eerdmans (2)").*
- Brief van 26 mei 2016 over "Kendoe & de leugens van Eerdmans (3)".
- Brief van 2 juni 2016 over "Kendoe & de leugens van Eerdmans (4)".
- Brief van 3 juni 2016 over "Kendoe & de leugens van Eerdmans (5)".

De heer [REDACTED] heeft op 24 augustus 2017 per e-mailbericht ingestemd met de samenvatting van dit gesprek.

27 juli /24 augustus 2017
R.D. Weststrate.

Bijlage 17 **Uit het rekenkamerrapport over de Oranjeheuvel**

3-8-3 slibdepot

Het slibdepot dat aanvankelijk een grote opbrengstenpost moest zijn, die het project mede mogelijk moest maken, bleek later een kostenpost. Ten tijde van het concept masterplan zag men deze zaak nog niet zo somber in. Wel ging het OBR uit van minder opbrengsten dan verwacht. Eerder dacht men aan opbrengsten van € 22 miljoen, ten tijde van het Masterplan is dit gedaald tot € 6 á 8 miljoen. ⁷⁴

In 2007 kreeg de gemeente te maken met een extra tegenvaller ten aanzien van het slibdepot en moest de gemeente een schikking treffen met [REDACTED] ⁷⁵ Het OBR was in de Oranjabuitenpolder op eigen grond een grond- en slibdepot gestart. [REDACTED]

[REDACTED] had in de aangrenzende Bonnenpolder al eenzelfde bedrijf, vond de concurrentie van de gemeente niet rechtmatig en startte een rechtszaak. In een schikking heeft de gemeente vervolgens afspraken gemaakt met [REDACTED] ⁷⁶

[REDACTED] is de gemeentelijke locatie gaan beheren. Afspraak daarbij was dat de gemeente korting kreeg als ze grond wilde storten (deze korting zou dan voor de uitvoering van de plannen in de Oranjabuitenpolder worden ingezet) en dat [REDACTED] € 500.000 zou betalen. Dit mocht direct maar ook later in natura bijvoorbeeld door het planten van bomen. In 2014 is duidelijk dat [REDACTED] naast het schoon opleveren van de gronden aan de gemeente, de gemeente een tegenprestatie in natura zal leveren door het aanleggen van een weg in het plangebied ter waarde van € 255.000. ⁷⁷

Bijlage 18 **Actuele situatie vervuilde Oranjeheuvel**

